



Minimální preventivní program ZŠ Čeladná, příspěvková organizace

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

A. ZMAPOVÁNÍ SITUACE VE ŠKOLE PRO STANOVENÍ CÍLE MPP VSTUPNÍ INFORMACE A JEJICH ZDROJE

1. Sociální a jiné okolí školy
2. Informace od pedagogů
3. Informace od rodičů
4. Informace od žáků
5. Hodnocení MPP minulého školního roku

B. CÍLE VYPLÝVAJÍCÍ ZE ZMAPOVÁNÍ SITUACE

C. MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM



A. ZMAPOVÁNÍ SITUACE VE ŠKOLE PRO STANOVENÍ CÍLE MPP VSTUPNÍ INFORMACE A JEJICH ZDROJE

1. Sociální a jiné okolí školy

Základní škola v Čeladné je situována v centru obce. V každém ročníku je otevřena jedna třída, v prvním a čtvrtém ročníku jsou otevřeny dvě třídy. Celkem navštěvuje školu 210 žáků.

Škola neustále rozšiřuje nabídku volnočasových aktivit, které se snaží vyplnit volný čas žáků a omezit prostor pro vznik nežádoucích RFCH.

Jakékoli náznaky problémového chování se okamžitě řeší. Žáci jsou vedeni k důslednému dodržování školního řádu, klima školy sledují všichni pedagogové a třídní učitelé. Třídní učitelé spolupracují s rodiči žáků často i nad rámec běžných kontaktů (např. individuálně mimo třídní schůzky), rodiče jsou zváni do školy k projednávání nejrůznějších otázek (nejen výchovných problémů žáků). Možnost poznat blíže školu nabízejí i akce pro budoucí žáky prvního stupně a další aktivity.

2. Informace od pedagogů

Pedagogové spolupracují při řešení problémů v oblasti SPJ na škole. V rámci výuky a svých aprobačních se věnují rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností. Třídní učitelé provádějí průběžnou diagnostiku žáků svých tříd a všímají si nežádoucích jevů. Na pedagogických radách hodnotí svou třídu za uplynulé období a konzultují s ostatními vzniklé problémy. Společně pak navrhneme opatření ke zlepšení situace. Třídní učitel je v kontaktu s rodiči žáků své třídy a prostřednictvím třídních schůzek informuje o vzniklých problémech, využíváme elektronickou poštu. I tímto způsobem můžeme informovat rodiče. V oblasti rizikového chování je na škole největším problémem vzájemné chování žáků a náznaky šikany. U některých žáků se projevuje neadekvátní chování vůči mladším spolužákům a sklon k agresivitě. Škola se dále zaměřuje i na prevenci kouření, které se sice nevyskytuje přímo ve škole, ale mimo školu určitě. Dalším problémem je i špatný vztah některých žáků k majetku a prostředí školy, sklony



k vandalismu a ničení věcí. Třídní učitelé by uvítali větší ochotu ve spolupráci s rodiči a větší podporu ze strany rodičovské veřejnosti. Občas jde výchova ve škole a v rodině proti sobě.

Poznatky o situaci a problémech v oblasti rizikového chování žáků získáváme průběžně při každodenních setkáních, pracovních poradách, pedagogických radách a následných diskusích.

3. Informace od rodičů

Rodiče jsou seznámeni prostřednictvím třídních schůzek a webových stránek s programem prevence, s osobou preventisty a výchovným poradcem. Akce, které dosud škola v této oblasti pro rodiče žáků připravila, se minuly účinkem. Rodiče se většinou domnívají, že se tato problematika jejich dětí netýká a pokud ano, nechtějí to přiznat, neboť to považují za své selhání. Podle rodičovské veřejnosti je problémem, který trápí jejich děti asi nejvíce, chování ke spolužákům a vztahy v třídních kolektivech. Někteří rodiče řeší problém dítěte bez spolupráce se školou např. stížností v pedagogicko psychologické poradně. Rodiče trápí i vzrůstající kyberšikana. Škola se proto zaměří na interpersonální vztahy ve třídách, na potlačování a odhalování šikany a agresivity a na poučení o pravidlech k bezpečnějšímu používání internetu.

Informace získáváme od rodičů na třídních schůzkách, přes třídní důvěrníky nebo přímo upozorněním od rodičů nebo žáků.

4. Informace od žáků

Z pohledu žáků není situace v oblasti rizikového chování na škole nijak alarmující. Sociální klima na škole se jeví celkově jako příznivé, problémy se vyskytují pouze v některých třídách v oblasti vzájemných vztahů v třídních kolektivech. Z šetření vyplynulo, že problémy vznikají utvářením nových kolektivů nebo příchodem problematických žáků z jiných škol a jejich obtížnou adaptací. Ve vyšších ročnících přiznávají žáci kouření nebo pití alkoholu v rodině, nikoli ve škole. Informace z této oblasti získáváme od žáků samotných, kteří se svěří se svými



zkušenostmi nebo upozorní na problémy, jichž jsou svědkem. Dalším zdrojem informací pro učitele jsou slohové práce na dané téma, rozhovory a názory žáků v hodinách rodinné a občanské výchovy, dotazníková metoda, sociometrické šetření. Žáci občas upozorní i na problémy, které by jinak zůstaly učitelům skryty (např. při školních akcích).

5. Hodnocení MPP minulého školního roku

V uplynulém školním roce se jako největší problém v oblasti výskytu rizikového chování jevíly špatné vztahy v některých třídních kolektivech a náznaky šikany vůči některým žákům. Bylo řešeno i záškoláctví, neomluvené hodiny a vyšší omluvená absence u žáků vyšších ročníků. S problémovými třídami se dále pracovalo ke konci školního roku za přítomnosti školního metodika prevence, výchovného poradce, třídního učitele a pracovníka PPP Ostrava a OSPOD. S problémovými třídami se pracovalo opakovaně.

Specifická prevence je součástí školního vzdělávacího plánu a prolíná mnoha předměty. Součástí nespecifické prevence je na škole i nabídka volnočasových aktivit a různých akcí, které pořádá rada žáků.

B. CÍLE VYPLÝVAJÍCÍ ZE ZMAPOVÁNÍ SITUACE

V letošním školním roce se chceme zaměřit na osobní bezpečí žáků při cestě do školy a ze školy a při různých školních i mimoškolních aktivitách. U starších žáků se zaměříme na problematiku kyberšikany a vzájemných vztahů v kolektivech. I nadále se budeme věnovat problematice záškoláctví, drog a dalších rizikových jevů podle konkrétní situace.

U nově vznikajících třídních kolektivů v 6.ročníku plánujeme sociometrická šetření na odhalování žáků, kteří by mohli mít problémy s kolektivem nebo být předmětem šikany. U starších žáků se budeme také věnovat prevenci chování v partnerských vztazích a problematice zodpovědného výběru partnera. Opětovně se zaměříme na zdůraznění rizik přenosu viru HIV, upozorníme na vzrůstající



výskyt počtu nemocných. Naší prioritou bude i do budoucna zdravé sociální klima na škole a zdravý životní styl.

1. Práce pedagogického sboru a vedení školy

1. V oblasti přímé práce pedagogů
2. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikových jevů
3. Plán vzdělávání ŠMP v oblasti prevence
4. Způsob spolupráce s ostatními pedagogy

ad 1) V oblasti přímé práce pedagogů

Soustavné sledování sociálního klimatu tříd a včasné konzultace s metodikem prevence, popř. dalšími institucemi (PPP F-M, OSPOD). Průběžné vyhodnocování klimatu tříd. Pravidelné třídní besedy, účast na fóru žáků a učitelů. Zařazování témat a diskuzí s tematikou RFCH do různých vyučovacích hodin.

ad2) Plán vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence

Zamýšlené zaměření školy:

- ✓ Vztahy mezi žáky, agrese na školách
- ✓ Extremismus
- ✓ Práce s kolektivem
- ✓ Podpora zdravého klimatu třídy

Dle vlastního výběru a aktuálních potřeb školy a dle aktuální nabídky KVIC.



ad 3) Plán vzdělávání ŠMP v oblasti prevence

- ✓ Pravidelná účast na setkání metodiků prevence v PPP – F-M
- ✓ Akce dle nabídky KVIC a dalších organizací nabízející programy pro další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování.

ad 4) Způsob spolupráce s ostatními pedagogy

Všichni pedagogové školy se pravidelně scházejí na poradách jednou nebo dvakrát měsíčně podle potřeby. Zde jsou projednávány všechny problémy týkající se tříd na 1. a 2. stupni. Všichni tak mají možnost upozornit na problémové třídy i žáky, hodnotit akce, které v oblasti SPJ již proběhly i vyjádřit se k těm plánovaným. Metodik prevence informuje podle potřeby o připravovaných aktivitách. Metodik prevence je denně ve spojení s výchovným poradcem, problémy, které se vyskytnou je možné rychle a operativně řešit. Vedení školy je vstřícné a maximálně vychází vstříc při řešení problémů. Metodik prevence se pravidelně účastní schůzek MS 1. stupně.

2. Spolupráce školy s rodiči

1. Způsoby seznámení rodičů s činností ŠMP, možnostmi spolupráce a MPP
2. Aktivity pro rodiče
3. Aktivity podporující spolupráci školy s rodiči

Způsoby seznámení rodičů s činností ŠMP, možnostmi spolupráce a MPP

Představení ŠMP rodičům na třídních schůzkách a jejich seznámení s tím kdy (konzultační hodiny), kde (v kterém kabinetu) a co (vypsát min.vizvyhl. Č. 72/2005 Sb.) s ním mohou konzultovat. Kontakt na ŠMP do žákovské knižky, nástěnka s informacemi o práci ŠMP a kontaktem, informování rodičů o možnosti zapojit se do prevence ve výuce i mimo ni – lékaři, policisté, právníci..



Na zahajovacích třídních schůzkách, které na naší škole probíhají již v polovině září, seznámí třídní učitelé rodiče se jménem metodika prevence. Upozorní na konzultační hodiny ŠMP a upřesní kabinet, kde je možné problémy konzultovat. Každý z třídních učitelů by měl rodiče stručně informovat a seznámit s MPP. Informovanost bude zaměřena na oblast prevence zneužívání návykových látek a šikany. Rodiče obdrží informační materiály s důležitými informacemi jak se zachovat, zjistí-li u svého dítěte podezření na rizikové chování či stane-li se obětí šikany. Budeme se snažit zapojovat rodiče do programu jako odborníky podle jejich profese.

Rodiče mohou využít i knihovnu a videotéku v kabinetě metodika prevence.

Zvláštní pozornost budeme věnovat spolupráci s rodiči žáků, u nichž byl zjištěn výskyt návykových látek a rodičům žáků, kteří jsou agresory v případě šikany.

Aktivita pro rodiče

Jsou nabízeny přednášky pro rodiče, ale zatím bez větší odezvy. Pozornost se tedy koncentruje na poradenskou činnost v případě řešení problémů jednotlivých žáků. Rodiče žáků prvního stupně spolupracují se školou při přípravě akcí.

Aktivita podporující spolupráci školy s rodiči

Jsou pořádány dny otevřených dveří pro žáky prvních tříd. Pravidelně je organizován Vánoční koncert a dle dalších možností i další programy.

3. Program preventivních aktivit pro žáky

1. Způsob seznámení žáků s činností ŠMP, možnosti pomoci a MPP
2. Specifická prevence pro žáky ve výuce
3. Nespecifická prevence pro žáky ve výuce a ve volném čase



Preventivní témata jsou součástí MPP. Současně jsou probírána i v mnohých vyučovacích předmětech, hlavně v rodinné výchově a výchově ke zdraví, občanské výchově, přírodovědě, českém jazyku, chemii, výtvarné výchově a dalších. V rámci podpory zdraví a zdravého životního stylu budeme u žáků rozvíjet základní kompetence, které jim pomohou orientovat se v problémech.

V rámci rozvoje sociálních kompetencí se zaměříme na sociální dovednosti, které pomohou žákům v orientaci v sociálních vztazích. Žáci si musí uvědomit zodpovědnost za své chování a důsledky, které takové jednání pro žáky přináší.

Posilováním komunikativních dovedností chceme zvýšit schopnost řešit problémy a konflikty. Žáci se naučí přiměřeně reagovat na neúspěch, stres nebo kritiku okolí.

Hlavní náplní MPP pro letošní školní rok je vytváření pozitivního sociálního klimatu na škole. V rámci vytváření zdravého sociálního klimatu by měli žáci získat pocit důvěry a naučit se pracovat ve skupině vrstevníků. Měli by vzájemně napomoci k vytvoření atmosféry pohody a klidu bez strachu a nejistoty.

U žáků se zaměříme na pěstování právního vědomí, žáci by měli znát svá práva, ale i povinnosti. Budeme se snažit, aby žáci uměli zaujmout správný postoj ke společensky akceptovaným hodnotám. Je třeba dbát na osvojení právních a morálních hodnot, které jim pomohou orientovat se v současném životě. Žáci by měli zaujmout humanistický postoj k problémům současného světa a podle svých schopností se snažit pomoci. Všechny aktivity obsažené v MPP by měly směřovat k formování osobnosti žáka se správnými názory a postoji k problémům současného světa.

Způsob seznámení žáků s činností ŠMP, možnosti pomoci a MPP

- ✓ Všichni vyučující 1. a 2. stupně znají školního metodika prevence.
- ✓ Žáci se seznámí s metodikem prevence prostřednictvím svých učitelů.
- ✓ Mají možnost osobních konzultací v kabinetě metodika prevence kdykoliv během dne.



- ✓ Žáci mají možnost upozornit na rizikové chování buď osobně, nebo přes třídního učitele, schránka důvěry se příliš neosvědčila.
- ✓ Na školního metodika prevence se mohou obrátit žáci i rodiče v otázkách šikany, násilí doma i ve škole, sexuálního i jiného zneužívání, ohrožení, s problémy kouření, návyků na alkohol nebo drogy.
- ✓ Se svými problémy nebo problémy spolužáků se mohou žáci obracet i na ostatní vyučující ve škole podle toho, jakou k nim mají důvěru.
- ✓ Školní metodik prevence nabízí žákům vhodné akce v oblasti prevence rizikového chování, zjišťuje jejich zájem a ochotu podílet se na spolufinancování akcí.
- ✓ Někdy přicházejí žáci sami s náměty na akce, které by je zajímaly.

Nespecifická a specifická prevence pro žáky ve výuce

Jde o aktivity, které nereagují na aktuální problémy a týkají se všech tříd v daném ročníku: např.: zvyšování sebevědomí žáků, komunikativní dovednosti, konstruktivní řešení problémů, schopnost klást otázky a vyjádřit svůj názor, řešení stresu, učení vzájemné pomoci, schopnost říci si o pomoc a vědomí kam se v jakých záležitostech obrátit, vyrovnání se s neúspěchem, obrana před manipulací, předávání informací a prožitkové programy zaměřené na dodržování práva, na prevenci závislosti na návykových látkách včetně alkoholu a tabáku, gamblingu, rasismu, sexuálního a jiného zneužívání, působení sekt a některých nových náboženských směrů, ...) Zařazeno především do hodin Vko, ale i do jiných předmětů. Témata odpovídají požadavkům ŠVP ZŠ Čeladná v platném znění.

Specifická prevence

Odpovídá plánu prevence pro šk. rok 2017/2018

- Řešení konkrétních problémů
- Přednášky s Policií ČR
- Zařazení konkrétních témat do výuky – především Vko



- Besedy – preventivní program(přednášky pro žáky)

Plán prevence soc. patologických jevů pro šk. rok 2017/2018

1. Plnění MPP (přednášky k dané problematice – dle nabídky, nástěnka, zaslání zprávy plnění MPP).

Průběžně, Pacáková

Učitelé VKO, lektori preventivních programů

2. Nabídka volnočasových aktivit zveřejněná na nástěnce + na počátku září TU ve třídách a na společných schůzkách rodičů (září)
3. Anketa k realizaci adaptačního pobytu VI. třídy a III. třídy
Tř.uč. + met.prevence
4. Příprava adaptačního pobytu – časový plán, plán aktivit, zajištění ubytování a stravy, personální zajištění.
Tř.uč. + met.prevence
5. Účast metodika prevence na školeních – KVIC, PPP + na konferenci prevence (**průběh školního roku**)
6. Zajištění poradenských a konzultačních služeb pro žáky v rámci přestávek.

Pacáková, průběžně

7. Konzultace s učiteli 1. a 2.st. – problematika šikanování, zvládání problémových žáků
Pacáková, průběžně
8. Dále pracovat na zavádění programů soc. komunikace ve třídě, mezitřídní komunikace – fórum, diskuse o zavedení mezitřídní komunikace v rámci některého společného (projektového) dne školy.
Tř. uč. + Pacáková, průběžně
9. Vytváření knihovny a nabídka odborné literatury rodičům a žákům školy.



Poskytnout pracovní metodiku prevence žákům se zdravotním omezením.

10. Vedení evidence o poradenských službách

Pacáková

11. Rozšíření spolupráce s rodiči veřejností. – řešení chování problémových žáků –individuální konzultace.

průběžně

12. Účast na schůzkách tř. učitelů.

průběžně

13. Metodická podpora učitelů při řešení sociálně patologických jevů.

14. Podpora výuky kompetencí souvisejících s řešením sociálně patologických jevů.

15. Informace o dané problematice ve Školské radě.

16. Rozšíření nabídky konzultačních hodin v odpoledních hodinách.

17. Dále podporovat aktivity o přestávkách – stolní tenis, využití tělocvičny v době velké přestávky.

18. Podpora metod rozvíjející sociální a komunikační kompetence v rámci vyučovacích hodin (kooperativní učení, projekty ...) tak, aby odpovídaly ŠVP (losování skupin na prvním stupni), účast na metodických schůzkách 1.stupně.

Preventista rizikových forem chování



EVIDENCE A EFEKTIVITA

- ✘ vedení záznamů o akcích, které proběhly
- ✘ vedení záznamů o případech řešených výchovnou komisí
- ✘ diskuse na společných poradách
- ✘ reagování na nové jevy (metodik – poskytnutí materiálů, vysvětlení problematiky)
- ✘ evidence konzultací metodika prevence RFCH



I v letošním školním roce zůstává základním principem preventivní strategie na naší škole osvojování zdravého životního stylu a rozvoj dovedností, které vedou žáky k odmítání všech druhů sebepoškozujícího chování, projevů agresivity a porušování zákona. Cílem je vychovat mládež, která je zodpovědná za vlastní chování a způsob života.

Realizace MPP vychází z těchto dokumentů:

- Zákon č.561/2004Sb, o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělání(školský zákon), ve znění jiných pozdějších předpisů
- Zákon č.562/2004Sb změna některých zákonů v souvislosti s přijetím školského zákona
- Zákon č.563/2004Sb. O pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Zákon č. 379/2005Sb.k ochraně před škodami působenými tabákem, alkoholem a návykovými látkami
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, č. j. 21 291/2010-28
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č. j. 14 423/1999-22
- Strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na období 2013-2018
- Vyhláška č. 72/2005 Sb. O poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Vyhláška č. 317/2005 Sb. O dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků
- Vyhláška č. 27/2006 Sb. O vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných



- Vyhláška č. 74/2005 Sb. O zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 379/2005, 2009 – zákaz kouření ve školních zařízeních
- Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 – 2018
- Strategie primární prevence 2013 -2018
- Školní řád školy

15. 9. 2017

ZÁVĚREČNÉ INFORMACE

	Datum	Podpis ředitele školy
Seznámení ředitele školy s MPP	Září 2017	



Seznámení
pedagogického sboru s
MPP

Září 2017

Četli:

Mgr. Satinská Jana _____ Bc. Marková Martina _____

Ing. Kapsa Jiří _____ Fabiánková Kamila _____

Mgr. Michaela Mohylová _____ Mgr. Rečková Lucie _____

Mgr. Mikesková Lenka _____ Mgr. Markéta Hlaváčová _____

Mgr. Janáčová Gabriela _____ Mechlová Radka _____

Mgr. Traganová Jaroslava _____ Mgr. Helena Vidláková _____

Mgr. Pacáková Petra _____ Mgr. Hana Končická _____

Mgr. Weselowská Rita _____

Mgr. Žižka Radim _____

Mgr. Bartoňková Lucie _____

Ing. Bártová Jana _____

Mgr. Golasová Hana _____

Mgr. Javůrková Jarmila _____

Mgr. Mikolášová Klauďie _____

Mgr. Blanka Matulová _____



Příloha č. 1

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Řešení šikany mezi žáky

(Zpracováno dle Metodického pokynu MŠMT č.j. 24 246/2008-6)

Šikana

1. Odhalení šikany bývá obtížné. Strach vytváří obvykle prostředí „solidarity“ agresorů i postižených.
2. Účinné a bezpečné vyšetření šikany vychází z kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování. Rozdílné je vyšetřování počátečních a pokročilých stádií šikanování. Stádia viz. metodický pokyn- příloha č.2 Stádia šikanování.

Postup při řešení šikanování

A. Vyšetřování počáteční šikany:

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s obětí (oběťmi).
2. Nalezení vhodných svědků.
3. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli konfrontace obětí a agresorů).
4. Zajištění ochrany obětem.
5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.
6. Ze všech jednání musí být vyhotoven zápis s podpisy zúčastněných.
7. Pro potrestání agresora využití výchovných opatření – viz. školní řád.



B. Pokročilá šikana:

1. Bezprostřední záchrana oběti.
2. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
3. Zabránění domluvě agresorů.
4. Pomoc a podpora oběti.
5. Nahlášení policii.
6. Vlastní vyšetřování.
7. Ze všech jednání musí být vyhotoven zápis s podpisy zúčastněných.
8. Pro potrestání agresora využití výchovných opatření – viz. školní řád.

Jednání s rodiči agresora:

1. Přítomnost více zástupců školy (např. ředitelka školy, třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence).
2. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
3. Jednání vést tak, abychom rodiče proti sobě nepopudili.
4. Snaha dospět ke vzájemné spolupráci při řešení.
5. Z jednání vyhotovení zápisu s podpisy zúčastněných.

Jednání s rodiči šikanovaného

1. Ubezpečit o snaze dítě ochránit.
2. Upozornit, že se jedná o dlouhodobý proces.
3. Z jednání vyhotovení zápisu s podpisy zúčastněných.

3. Při pokročilých, brutálních a kriminálních šikanách spolupráce zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou, orgánem sociálně-právní ochrany dítěte a Policií ČR.



4. V případě negativních dopadů na oběť zprostředkovat péči pedagogicko-psychologické

porady, klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů atd.

Šikana učitelů ze strany žáků

Opatření proti šikaně

- Spolupráce s rodiči
- Pravidelné třídnické hodiny
- Dostatečná komunikace se žáky k dané problematice
- Dostatečná komunikace s rodiči k dané problematice
- Pravidelné třídní schůzky
- Spolupráce zaměstnanců školy
- Důsledné postihy
- Schránka důvěry

Náplň třídnických besed, třídních schůzek

Na konkrétním případě (viz media. <https://www.youtube.com/watch?v=O-jE2smVJ2o>,) dát v podvědomí žákům i rodičům problém šikany.

Společně pojmenovat příčiny agresivního chování žáků vůči učiteli. Co a kdo má na výchovu dětí největší vliv. (Již ve školce se vyskytují tzv. prvky šikanování. Tímto pojmem označujeme chování, které již hraničí se šikanováním a jeho začátky. Jedná se o porušování práv druhého – dopady, které jsou pro oběť nepříjemné a často bolestivé.)



S rodiči se zamyslet, vést debatu na téma „co dělá vaše dítě ve volném čase, co vaše dítě píše na veřejných sítích“ – facebook, bitter, atd.. K čemu a jak využívá vaše dítě (mladistvý) svůj mobilní telefon.

Krizový plán proti šikaně učitelů

JE VELMI DŮLEŽITÉ ŠIKANU ROZPOZNAT IHNED V JEJÍM POČÁTKU A ŘEŠIT JÍ NEODKLADNĚ, ABY SE TOTO PATOLOGICKÉ CHOVÁNÍ DÁLE NESTUPŇovalo.

ŘEŠENÍ:

VEDENÍ ŠKOLY ZVÝŠÍ DOHLED NAD UČITELEM, KTERÝ SE STAL OBĚTÍ ŠIKANY – BUDE SE POHYBOVAT V JEHO BLÍZKOSTI, SLEDOVAT VZTAHY ŽÁKŮ A UČITELE BĚHEM PŘESTÁVEK, NA DOZORECH, BUDE PROVÁDĚT NAMÁTKOVÉ „KONTROLY“ – VSTUPY DO VÝUKY. CÍLEM JE ZMAPOVAT A VYHODNOTIT DANOU SITUACI.

TŘÍDNÍ UČITEL BUDE PRACOVAT SE TŘÍDOU, SPOLEČNĚ S ŽÁKY SE BUDE SNAŽIT PROBLÉM POJMENOVAT, CHOVÁNÍ ŽÁKA (ŽÁKŮ) ODSOUDIT. UČITEL BUDE INFORMOVAT ŽÁKY O NÁSLEDNĚM POTRESTÁNÍ AGRESORA (AGRESORŮ), HRUBÉ PORUŠENÍ PRAVIDEL ŠKOLNÍHO ŘÁDU.

NA MIMOŘÁDNĚ SVOLANÝCH TŘÍDNÍCH SCHŮZKÁCH VEDENÍ ŠKOLY SPOLEČNĚ S TŘÍDNÍM UČITELEM BUDE INFORMOVAT RODIČE O DĚNÍ A PROBLÉMOVÉM CHOVÁNÍ ŽÁKŮ VE TŘÍDĚ.

VEDENÍ ŠKOLY OHLÁSÍ PROBLÉM NĚKTERÉ Z INSTITUCÍ URČENÉ K ŘEŠENÍ TĚCHTO PROBLÉMŮ: ŠKOLNÍ INSPEKCE, OMBUDSMAN ŘEŠENÍ ŠIKANY, INSPEKTORÁT PRÁCE.

Pravidla pro jednání s agresivním rodičem

Martínek (2009, s. 57 – 59) stanovuje při jednání s agresivním rodičem následující pravidla:



- Nutnost potvrzení agrese: Věta, která vrátí rodiče do reality a utlumí jeho emoce, potvrzuje pochopení agrese: „Vidím, že se zlobíte a máte na to právo.“ Agresivní rodič je připraven na boj a neočekává, že by jeho agresi mohl někdo chápat. Je nutné toto mínění vyslovit naprosto vážně a učitel nesmí dát najevo, že je mu situace krajně nepříjemná, spěchat a uchýlovat se k

únikovým reakcím. Pro úspěch je nutné situaci dotáhnout do přípustného vyřešení pro obě strany.

- Nikdy nejednat s agresivním rodičem vestoje: Po úvodní větě je vždy nutné rodiče vyzvat k posazení se. První si vždy sedá rodič (učitel vyjadřuje rodiči respekt). Výhodné je, pokud obě strany sedí proti sobě a mezi sebou mají stůl, lépe se udržuje oční kontakt a stůl je určitou hranicí mezi teritoriem učitele a rodiče. Pokud usazení není možné a situace se řeší ve stoje, je řešením vymezení osobního teritoria učitele čímkoliv, co drží v rukou – třídní knihou, desky na výuku, sešity. Dalším důvodem pro posazení je srovnání úrovně očí obou stran. Mají-li obě strany oči na stejné úrovni, zamezí se pocitům ohrožení, ponížení a tendenci k obraně, nebo na druhé straně pocitu převahy a moci. Pokud je to možné, učitel by měl rodiči nabídnout občerstvení (kávu, vodu, čaj), tím dává najevo svou snahu o uvolnění atmosféry.

- Snažit se udržet kontakt „z oka do oka“: Oční kontakt při sdělování nepříjemných zpráv je velmi důležitý. Oční kontakt působí věrohodně, férově a sebevědomě. Pokud učitel dokáže udržet oční kontakt, dává tím rodiči najevo, že si je jistý svou pozicí a působí sebejistě. Pro ulehčení situace může učitel využít tzv. „třetí oko“ – pohled na kořen nosu rodiče. Pohled nesmí být upřený, agresivní, ale naopak volný a vstřícný.

- Nechat nejprve mluvit rodiče: Aby mohl učitel aplikovat tuto radu, je nutné vědět, zda je nějaká diskuze s rodičem možná. Pak je možné řešit s rodičem vzniklou situaci, dbát na to, aby se rodič aktivně účastnil řešení problému



- Setkání vždy končit pozitivně

I. Řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek v prostředí školy a školských zařízení

Všem osobám je v prostorách školy zakázáno užívat návykové látky: alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobilé ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování.

Používání omamných a psychotropních látek (OPL) osobami mladšími 18 let je v ČR považováno za nebezpečné chování. Každý, kdo se ho dopouští, má nárok na pomoc orgánů sociálně – právní ochrany dětí.

1. V případě, kdy se škola o takovém chování dozví, ohlásí tuto skutečnost zákonnému zástupci žáka.

2. Škola je povinna oznámit orgánu sociálně – právní ochrany dětí obecního úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, že žák požívá návykové látky.

3. Distribuce dle paragrafu 187 trestního zákona a šíření OPL dle paragrafu 188 trestního zákona je v ČR zakázána a takové jednání je trestním činem nebo proviněním. Škola je povinna překazít takový čin a oznámit věc Policii ČR.

4. V případě výskytu látky, u níž je podezření, že se jedná o omamnou a psychotropní látku v prostorách školy, bude postupovat jako v bodě 3.

Škola vytváří podmínky:

a) pro předcházení výskytu případů užívání návykových látek v prostorách školy v době vyučování, včetně školních i mimoškolních činností

b) k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků v prostorách školy v době vyučování,



včetně školních akcí

- c) vymezí zákaz užívání návykových látek ve škole a jejich nošení do školy
- d) k poskytování informací nutných k zajištění jejich ochrany před tímto jevem

- e) k poskytování informací o návykových látkách formou, která je přiměřená jejich věku
- f) k působení na žáky v oblasti primární prevence užívání návykových látek
- g) že do všech poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví zakotví informace o nebezpečnosti

užívání návykových látek a zákazu jejich užívání při všech akcích pořádaných školou

- h) k poskytování informací o pomáhajících institucích a možnostech řešení situace
- i) při řešení případů spolupracuje s ČP, orgány sociálně – právní ochrany dětí a školskými poradenskými zařízeními
- j) k plnění ohlašovací povinnosti směrem k orgánům činným trestním řízení

Tabákové výrobky

Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je kouření zakázáno grafickou značkou zákaz kouření.

- 1) Při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit další konzumaci
- 2) Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit
- 3) Pedagogický pracovník o události sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka (odkud a od koho). záznam založí školní metodik prevence do své agendy.
- 4) Třídní učitel informuje zákonného zástupce o porušení zákazu kouření.
- 5) Při opakování vyrozumí škola orgán sociálně – právní ochrany obce s rozšířenou působností.



6) Z konzumace tabákových výrobků ve škole jsou vyvozeny sankce stanovené školním řádem.

Alkohol

V prostorách školy v době vyučování i na všech akcích školou pořádaných je zákaz konzumace alkoholu. Podávání alkoholu osobám mladším 18 let může být trestným činem nebo přestupkem.

- 1) Při přistižení žáka je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.

- 2) Alkohol je třeba odebrat a zajistit.

- 3) Pedagogický pracovník posoudí, zda žáku nehrozí nějaké nebezpečí.
- 4) V případě, že je ohrožen na zdraví a životě volá lékařskou službu první pomoci.
- 5) Jestliže nebezpečí nehrozí, sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (odkud a od koho).
- 6) V případě, že žák není schopný pokračovat ve výuce, vyrozumí škola zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl.
- 7) V případě nedostupnosti zákonného zástupce, vyrozumí škola orgán sociálně - právní ochrany dítěte s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů. Může vyžádat pomoc.
- 8) Zákonnému zástupci škola oznámí konzumaci dítětem, i když je schopno výuky.
- 9) Při opakování, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně – právní ochrany dítěte. Je jím příslušný odbor obecního úřadu s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte (detašované pracoviště - Městský úřad Frýdlant nad Ostravicí, Hlavní



139, 739 11 odbor sociálních věcí, Mgr. Bc. Pietruchová Iveta telefon: 558 604 177)

10) Škola v zájmu dítěte a jeho zástupce může informovat o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.

11) Z konzumace alkoholu ve škole jsou vyvozeny sankce stanovené školním řádem.

Nález alkoholu ve škole

1) Nalezený alkohol v prostorách školy:

- a) nepodrobuje se žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
- b) oznámení vedení školy
- c) uložení u vedení školy pro případ důkazu
- d) stručný záznam (třídní učitel a metodik prevence, uložen u MP)

2) Zadržení alkoholu u žáka:

- a) nepodrobuje se žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
- b) oznámení vedení školy
- c) uložení u vedení školy
- d) záznam, s vyjádřením žáka školy (datum, místo, čas, jméno žáka a podpis žáka), v případě, že odmítne, uvede pracovník školy tuto skutečnost do zápisu, při záznamu minimálně dva účastníci z řad pedagogů, založení do agendy
- e) vyrozumění zákonného zástupce, v případě opakování – oznámení na sociálně – právní odbor
- f) v případě, že alkohol obsahuje i jiné příměsi, předat tekutinu přivolanému lékaři



OPL

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, bez ohledu na věk a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázané je i navádění k užívání těchto látek.

1) Zákaz užívání, distribuce a přechovávání OPL, zákaz vstupu pod jejich vlivem do školy. Školním řádem jsou stanoveny sankce za porušení zákazu.

2) Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení, se sám vystavuje trestnímu stíhání, když vše neoznámí Policii ČR.

Konzumace OPL ve škole

1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování nebo v rámci akcí školou pořádaných je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.

2) Návykovou látku odebrat a zajistit ji, aby nedošlo k další konzumaci.

3) Pedagogický pracovník posoudí, zda žáku nehrozí nějaké nebezpečí.

4) V případě, že nebezpečí pod vlivem OPL ohrožuje žáku život, zajistí škola nezbytnou pomoc přivoláním lékařské první pomoci – linka 155.

5) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, zajistí pedagog vyjádření žáka (pisemný protokol).

Vyrozumí vedení školy.

6) V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.

7) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně – právní ochrany a vyčká jeho pokynů a vyžádá si pomoc.



8) Zákonnému zástupci škola oznámí skutečnost, že žák konzumoval OPL i v případě, že je žák schopen výuky.

9) Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně – právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností – detašované pracoviště města Černošice – Podskalská 19, Praha 2 – telefon 221 982 284.

10) V případě zájmu zákonného zástupce, poskytně škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.

11) Z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Je třeba rozlišit uživatele nebo distributora. Konzument je nebezpečný jenom sám sobě a distributor všem. Distribuce je trestním činem, konzumace porušením školního řádu.

12) Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.

13) V případě podezření na intoxikaci ještě před vstupem do školy, postupuje pedagogický pracovník jako v bodu 3.

Distribuce OPL ve škole

1) Distribuce OPL je považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestní čin. Množství není rozhodující.

2) Přechovávání OPL je také protiprávní jednání. Množství, které má žák u sebe je rozhodující pro to, aby bylo toto jednání specifikováno jako přestupek (menší množství) nebo jako trestní čin (více než málo).

3) Jestliže má pracovník školy podezření, že došlo k distribuci OPL ve škole, oznámí tuto skutečnost Městskému oddělení Policii ČR Jílové u Prahy.

4) Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola zákonného zástupce a orgán sociálně – právní ochrany obce s rozšířenou působností.



Nález OPL ve škole

A. V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, je postupováno takto:

- 1) Látka se nepodrobuje žádnému testu
- 2) O nález je ihned uvědoměno vedení školy
- 3) Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nález. Obálku přelepí, přelep opatří razítkem školy a svým podpisem a uchovají ji do školního trezoru.
- 4) O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

B. Při nález u některého žáka se postupuje takto:

- 1) Zabavená látka se nepodrobuje žádnému testu na složení.
- 2) Ihned informovat vedení školy.
- 3) O nález sepsat stručný záznam: datum, místo a čas nález, jméno žáka. Zápis žák podepíše. V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomna ředitelka školy nebo její zástupce.
- 4) O nález se vyrozumí Policie ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky informuje zákonného zástupce žáka.

5) V případě, že se látka našla u žáka, který se jí intoxikoval, předá se zajištěná látka přivolanému lékaři. Usnadní to léčbu.

C. V případě podezření, že některý žák má u sebe nějakou OPL postupuje se takto:

- 1) Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku – řešení spadá do kompetence Policie ČR.
- 2) Vyrozumět Policii ČR, zkonzultovat postup a informovat zákonného zástupce.



3) Žáka izolovat a do příjezdu Policie ho mít pod dohledem. Nesmí se v žádném případě provádět osobní prohlídka ani prohlídka jeho věci.

Postup školy při zjištění zneužívání návykových látek nebo jejich přechovávání

A. Jeli žák pod vlivem drog a jeho život je jednoznačně ohrožen:

- a) zavolat záchrannou službu a nechat žáka odvést do nemocnice
- b) informovat okamžitě rodiče o dané situaci
- c) přivolat rodiče do školy a dohodnout se na dalším postupu
- d) doporučit rodičům, aby vyhledali odborníka a informovali se o léčbě
- e) vysvětlit rodičům nutnost léčby, důležitá je motivace k léčbě

B. Jeli žák pod vlivem drog a jeho život není jednoznačně ohrožen:

- a) předběžně zjistit o jakou drogu se jedná a jak dlouho ji žák užívá
- b) ihned přivolat rodiče do školy a informovat je o situaci
- c) není-li psychický či fyzický stav žáka dobrý, doporučí škola návštěvu lékaře
- d) doporučit rodičům, aby vyhledali odborníka a informovali se o problematice drogové závislosti.
- e) vysvětlit rodičům nutnost léčby žáka, důležitá je motivace k léčbě

C. Postup při objevení dealera ve škole:

- a) ihned informovat o dané situaci Policii ČR
- b) ve spolupráci s Policií ČR podniknout další nezbytné kroky



D. Postup při podezření na zneužívání návykových látek:

- a) přivolat rodiče do školy b) šetrně osvětlit rodičům podezření
- c) doporučit rodičům návštěvu odborníka
- d) dohodnout se na dalším výchovném postupu

II. Řešení případů souvisejících s krádežemi a vandalismem v prostředí školy

Krádeže

Preventivní postup proti krádežím

1) Krádeže jsou protiprávním jednáním (viz. školní řád) a pokud se škola o takovém jednání dozví je povinna tuto skutečnost ohlásit orgánům činným v trestním řízení nebo doporučit poškozenému (jeho zákonnému zástupci) obrátit se na tyto orgány.

2) Nošením cenných věcí do školy je rizikové chování, které může vézt k jejich odcizení (upozornění žáků jejich zákonných zástupců I v případě tohoto doporučení nelze se odpovědnosti za škodu jednostranně zprostit a za klenoty, peníze a jiné cennosti se odpovídá do výše 5.000Kč (paragraf 1 nařízení vlády č. 258/1995 Sb., kterým se provádí občanský zákoník). Pokud jsou věci převzaty do úschovy, hradí se škoda bez omezení.

3) Žáci jsou vedeni tak, aby dokázali protiprávní jednání rozpoznat, a v případě kdy budou svědky takového jednání, ohlásit věc pedagogickému pracovníkovi školy.



Postup při nahlášení krádeže žákem

1) O události pořídít záznam na základě výpovědi poškozeného. 2) Věc ohlásit na městské oddělení Policie ČR, nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce), má tuto možnost.

3) V případě, že je znám pachatel mladší 18 let, nahlásit věc orgánu sociálně – právní ochrany a současně věc předat orgánům činným v trestním řízení.

Vandalismus

Preventivní postup proti vandalismu

1) Každý je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil a škola bude požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti (viz. školní řád).

2) V rámci poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví upozorňovat žáky na jednání, které vede k poškození majetku a jak se takovému jednání vyhnout.

Postup při vzniku škody

1) O vzniklé škodě na školním majetku je třeba vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka.

2) V případě, že viníka škola zná, může na něm (zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody.

3) Pokud nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.



Základní škola Čeladná, příspěvková organizace
739 12 Čeladná 551
